03/03/2022

Слово на Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай по повод молебена за мир, отслужен на 3 март 2022 г.

Днес е 3-ти март. Преди 144 години на този ден, под знамената на победоносните полкове от земите на Москва и Киев започва възраждането на българската държавност. Руските и украинските войни, наред с румънски, финландски, грузински и войни от други народности, са водили тежки битки и са дали стотици хиляди жертви, за да освободят един народ, който са считали за братски, защото е православен. Водещата идея на войната от 1877-78 година е, че православно християнско войнство, православни християнски народи са освобождавали православен народ. За да получи той правото на свободно вероопределение и вероизповедание. Православно, християнско. Затова онази война е била победоносна, защото е била водена за вяра. Когато войната е спряла да е за вяра и се е превърнала в пазарлък за територии, тоест в геополитика, всичко приключило и то зле.

Днес знамената на полковете от земите на Москва и Киев са изправени едни срещу други. Днес русите и украинците, които преди 144 години водиха битка рамо до рамо за свободата на България, водят война помежду си. Днес православни християни водят война срещу православни християни. Русия нападна Украйна. Това е толкова нередно, толкова Богупротивно, че нямам думи, с които да изразя гореста, която е обзела мен, а и, вярвам, всички

други православни по целия свят. Това не е война за вяра. Това е геополитическа война, война от гордост. И понеже това не е просто война между две държави, между два народа, пък били те и в Европа, а именно война между православни братя, и понеже тази война се води от гордост и заради гордост, то тази война нанася такава огромна рана върху тялото на Православната църква,че само с усърдно молитвено призоваване на Божията помощ и на Божията милост можем да се надяваме щетата да бъде поправена. Ние сме слаби да спрем злото, което се случва пред очите ни. Само Бог може да помогне.

Затова днес, в катедралния храм на престолния ни град Пловдив, донесохме Светият Кръст Господен, всички св. мощи на светци и всички чудотворни икони, прославили се с чудотворна изцелителна и оздравителна сила в нашата епархия, за да измолим от Господа, от Божията Майка Св. Богородица и от всички светии, да възстановят мира. Трябва ни всичката духовна сила, с която разполагаме, за да спрем това страдание, на което е подложено тялото Христово – Едната, Света, Вселенска и Апостолска Православна Църква. Да кажем: грешни сме, Господи, виновни сме, прекланяме се пред Волята Ти Господи, не позволявай да гинат повече хора.

В дните преди Великия пост, всички трябва да се смирим, да укротим страстите си, да изповядаме греховете си и да се каем, в очакване на Възкресението на Спасителя, на Когото единствено се уповаваме. В дните на Великия пост в старо време войните са били спирани, а царете и войните са се смирявали и каели. На 6-ти март в Неделята на Всеопрощението – Сирни Заговезни, всички православни трябва да си поискат прошка един от друг. Тези, които започнаха войната, ще я спрат ли? Воюващите страни ще си поискат ли едни от други прошка? Да се молим, братя и сестри, Бог да им даде сили да спрат войната и да си поискат прошка. Защото иначе няма да стане. Друг път няма. Другото е път към погибел, разрушение и смърт. Другото би било поругаване на Бога.

Питам се през последните дни как се стигна до тук? Как се допусна Русия да започне братоубийствена война с Украйна, та всички останали православни славянски, а и не само славянски народи да се чувстваме така, сякаш войната се води директно в душите ни? Светските дела са работа на светските власти. Войната е дело на светски власти. Но се питам какво е можела да направи Православната църква, за да не се стига до такава братоубийствена война и какво може да направи сега, за да бъде тя спряна, а раните излекувани?

Знаете, братя и сестри, че преди доста години в украинския диоцез на Руската православна църква започнаха тежнения за отделяне и обособяване на автокефалия. Има древно канонично правило, според което църквите следват административните териториални деления и държавните граници и при създаването на нова териториална и държавна единица тя има правото да има своя автокефална църковна организация. Автокефалията на новата църковна единица се дарува от църквата майка, в метрополията, от която се е отделила новата държавна организация. Така е създадена Българската, така са създадени Сръбската и Румънската, така е създадена и самата Руска православна църква, които са се отделили с благословението на църквата-майка – Константинополската патриаршия, когато са се създали съответните съвременни държави. По същия начин сега очакваме Сръбската църква да даде автокефалия на Македонската църква. Така и църквата в Украйна очакваше да получи автокефалия от Московската патриаршия, която не биваше да й я отказва. Понеже Московската патриаршия я отказваше, Константинополската църква, която е майка на всички нас, призна едностранно Украинската православна църква. След което Московската патриаршия се разсърди и с поредица свои действия започна да смущава православния свят. Първоначално Руската Църква обяви схизмата и прекрати евхаристийното и канонично общение с Вселенската и Александрийската Патриаршии, а така също и с Гръцката и Кипърската Архиепископии. Като последното действие беше провъзгласяването на руска екзархия в Африка, в диоцеза на древната Александрийска патриаршия, създадена от самият апостол и евангелист Марк. Руската патриаршия навлезе в диоцеза на Александрийската и тръгна да отцепва част от нея, защото Александрийската патриаршия била подкрепила Константинополската, признавайки автокефалната Украинска православна църква. Няколко месеца след тези последни събития войната започна. Русия тръгна да отцепва част от Украйна. Виждате ли връзката, която аз виждам? Или само аз си мисля, че когато започне да страда Св. Христова Църква светските несгоди и

страдания следват като по поръчка?

Очевидно чашата преля. Очевидно се натрупаха толкова грехове, че Бог вдигна ръце и допусна всичко това да се случи, за да видят всички докъде могат да доведат гордостта и заслепението. А също така докъде може да доведе поставянето на църквата в зависимост от целите на светските управници и превръщането ѝ в тяхна функция. Което е друг, огромен грях. Православната църква носи отговорност единствено пред Иисус Христос и трябва да свидетелства само и единствено Неговата Истина. Тя не може да носи отговорност и не може да обслужва никой светски властник, не може да става инструмент за постигане на политически и геополитически цели, и не може да проповядва друга истина. Изглежда и това беше забравено, и сега тези, които са го забравили, за съжаление, плащат и ще плащат сурова цена, докато не си го припомнят. Аз, вярвайте ми съм виждал и изпитвал това и мога да свидетелствам от първо лице – всеки, който се е обрекъл на Църквата и е нарушил нейно правило, започва да страда, докато не се поправи. Този принцип действа неумолимо и непоколебимо.

Но, да се върнем към днешния ден. Днес е 3-ти март. На този ден ние българите следва да сме изпълнени с благодарност към освободителите. Руси, украинци, румънци, финландци, грузинци и други. Да изпитваш благодарност към някого изисква да го уважаваш и да го слушаш. Не подобава на спасения да говори пред спасителя си, надявам се, ще се съгласите с това. Така, както подобава да изпитваме смирение и да слушаме, а не да даваме съвети на Спасителя Иисус Христос. Тоест, на деня 3-ти март на българския народ му подобава и му е отредено да благодари и да слуша.

Нека, обични мои братя и сестри, да дочакаме и изпитаме радостта от Светлото Христово Възкресение, да се молим усърдно и благодарим Богу за всичко и ще ви поканя отново за един специален благодарствен молебен. На 11-ти май. В деня, в който Православната църква чества Светите братя Кирил и Методий. Това е ден, в който ние, българите, също трябва да благодарим на Господа и на Светите братя, но същевременно е ден, в който вече имаме правото и да говорим. Защото, ако не беше Свети княз Борис-Михаил Покръстител, който разбра, оцени, запази и разви делото им, ако не бяха Светите Седмочисленици, ако не бяха българските църковни книжовници и просветители, то нямаше да го има и Свети Киприан Цамблак Български, митрополит Киевски, а по-късно и митрополит Московски и на цяла Русия и днес кой-знае, може би в Москва нямаше да бият православни камбани, а щяха да стануват наследниците на Тамерлан.

Надявам се всички да осмислят това, което казвам и да разберат, че ако ние, българите, искаме да бъдем зачитани, то ще трябва да приемем един очевиден факт. Той е, че величието на нашия народ не може да се основава на битките, които сме водили в миналото, а още по-малко на чуждите битки и на чуждите политически сметки. Ако нашият народ има някакво историческо значение и историческо величие, то е в това, че Бог е избрал именно българския народ да бъде онази божествена трансмисия, чрез която писмеността, а с нея Божието слово и православната вяра да бъдат отнесени до най-далечните краища на света на Изток. Русите, украинците, а и мнозина други днес са това, което са, благодарение на факта, че Бог е промислил ние да бъдем покръстени първи сред славянските народи и на нас е възложил мисията, която нашите предци са изпълнили с чест. Това е чест, която никой на света не може да ни отнеме и празник, който си заслужава да празнуваме. Празникът на България, който единствен е и празник на цялата вселенска православна църква, от която сме получили всичко, но и на която сме дали толкова много. И можем да дадем и още.

Сега ви призовавам още веднъж да се помолим на Бога и да изпросим от душа и сърце да дарува мир на православните народи, да ги изпълни със своята любов, да ги накара да свалят мечовете и да ги превърнат в плугове, да се прегърнат братски, да си простят и да се обединят в Христа.

Благодатта и мирът от Бога Отца и от Господа Иисуса Христа, Княза на мира да бъдат с всички нас!

bg-patriarshia.bg